

Die Moorsoldaten

Waarheen wij ook mogen kijken
zien wij veen en hei rondom.
Vogelzang kan ons niet verblijden,
bomen staan er kaal en stom.

Wij zijn de veensoldaten
en trekken met de spade naar het veen.

Hier in deze doodse heide
staat het kamp al opgebouwd.
Waar we ver van alle vreugde
achter prikkeldraad zijn opgestouwd.

's Morgens trekken de kolonnen
voor de arbeid naar het veen.
Graven onder de brandende zon,
maar onze gedachten trekken ons naar huis.

Huiswaarts, huiswaarts,
ieder snakt naar ouders, vrouw en kind
die verzuchting klinkt bij velen
zolang we hier gevangen zijn.

Op en neer zo gaan de posten
niemand kan er langs voorbij.
Vluchten zou ons het leven kosten,
prikkeldraad vier op een rij.

Toch zal voor ons ook het uur weer komen,
het kan niet eeuwig winter zijn.
Dan roepen en zingen we in alle tonen,
land van mij gij zijt weer vrij.

Dan trekken de veensoldaten
niet langer met hun spade naar 't veen.

Dit lied ontstond in 1933 in het concentratiekamp Papenburg in Börgermoor, naar aanleiding van een culturele manifestatie, uitgevoerd door de gevangenen, uitgevoerd onder de naam 'Circus Concentrati'. Reeds voor WOII werden immers tegenstanders van het regime opgesloten.

Hans Eisler hoorde het lied in 1935 van een ex-gevangene in Londen en maakte er een bewerking op. Ondertussen is het lied internationaal bekend geworden en wordt het in diverse versies gezongen. In 1935 werd er reeds een vertaling gemaakt door de Nederlander Henk Wielek. De vertaling van strofe 1, 5 en 6 vonden we bij de folkgroep RUM, die het hier bij ons in de zeventiger jaren bracht.